

podpišem svoje ime pod pogodbo, ktera bi narodsko čast v nar manjši stvarici žaliti utegnila“. — Na Poljskem povsod tudi v nar manjših vaséh vse mergoli rusovskih vojakov. Pa kjer zdaj eni odidejo, že drugi pridejo, se ne more povedati, koliko je ondi armade. To je gotovo, da Rusi Poljakom ne zaupajo, in da so pripravljeni vsako poskušnjo Poljakov, rusovsko vlado otresti, koj v začetku zatreti. — Pruska vlada se sočutju za Rusijo ne odpove. Poslanci v drugi zbornici v Berlinu s to politiko kralja niso zadovoljni, sklenili so mu v imenu zbornice v posebnem pisanji svoje misli zavolj nevarnosti njegove politike razkriti, in ta predlog je bil le s 117 glasovi zoper 104 overžen. — Ko so sultanu smert Nikolaja na znanje dali, je stal nekoliko časa vés osupnjen, potem je rekel, se proti Meki obrnivši se: „Bog je velik in milostljiv. Jez se ne pregrešim, ako svojega sovražnika in sovražnika mahomedanske vére v sercu pomilujem. Allah (bog), kteri je roba vstvaril in kneza, naj mertvemu prizanese njegove grehe“. — V Krimu se Angličanom dobro godí. Zdaj imajo obilo živeža. Rusi v Sebastopolji so na dan, ko so smert Nikolaja zvedili, s streljanjem nekoliko odjenjali; to je bilo nek vpervič, odkar obseda Sebastopolja terpi, da so topovi nekoliko potihnil. Francozi že svoje nove rakete, od kterih si velik vpeh obetajo, poskušajo. Rusi so spet 5 vojniških bark v obramko luke potopili. Oba mlada cesarjeviča sta se iz Krima v Petrograd 6. dan t. m. vernila. Menšikov v javnem razglasu pohvaljuje hrabrost mornarja Ignacija Ševčenko, kteri je svojega častnika smerti rešel, ker se je pred-nj postavil, da so oblice iz francozkih pušk na častnika namerjene, truplo mornarja zadele in ga usmertile. — Sardinci so za vojsko v Krimu gotovi, v začetku aprila se bojo v Genovi na barke podali. — Tudi španjska in portugalska vlada bodete nek kakor sardinska Angleže in Francoze v vojski zoper Rusa podpirale. — Razpor med tesinsko in avstrijansko vlado je poravnán. Tesinska plača izgnanim kapucinarjem za odškodovanje 115.000 frankov, in Tesinčanom je dovoljeno sopet v Lombardijo priti in se tam naseliti. — Na Francozkem se zdaj skušnje delajo z novo kovino (Metall), ktera bi celó železo spodrniti utegnila. Ta kovina se zove Aluminium, in je pglavitni obstojni del ilovnate zemlje. Več je je toraj na zemlji kot železa. Zraven se lesketá, ne rijaví, je toraj srebru in zlatu enaka, in kovati se dá kot železo. Francozki kemikar Deville, kteri se je prvi trudil, to kovino v vsakdanjo rabo vpeljati, je bil za tega voljo v vitežki stan častnega reda (Ehrenlegion) od Napoleona povzdignjen. Zdaj si on po povelji cesarja prizadeva, iz te kovine posebno vojaške orodja izdelovati. Prednost te kovine pred železom tudi v tem obstojí, da je lahka kot steklo, le dvakrat težji od vode, uno pa sedemkrat.

Zastavica zastran toplíc pri „Kopačnici“ rešena.

Kdor iše, najde, kdor praša, zvé. Mikalo nas je od toplíc pri „Kopačnici“ kaj več zvediti; gosp. Lauter so bili tako dobri nam povedati, kar oni od teh toplíc vejo, gospod rudninski oskerbnik M. Pirc pa so nam popolnoma luč prižgali, hvala jim zato! Sledeče so nam unidan pisali: „27. febr. sem potoval iz Cerkne čez Ulče (tako imenovano sedlo) in po Kopačnici proti Trati. Memo toplíc gredé se spomnim pogovorov v 13. listu „Novíc“, ter merim toploto studenca: unanji zrak v senci je imel 1.5 stop. toplote po R., Kopačnica (potok) 6. toplíce poleg Kopačnice pa na vsih krajih, pri sredi in okoli in okoli povsod 16.25. Kaj več od teh toplíc pa lahko zveste v Haquetovi „Oryctographia carniolica“ v 2. delu na str. 169 itd.“ Vzeli smo tedaj Haqueta v roke in našli njegov popis teh toplíc, ktere je v letu 1769 dvakrat kemijsko preiskaval; toplota njih 2. aprila 1779 je bila 17 1/2° R., obstojnih delov v gazji podobi ni nobenih zapazil, tudi železa in žvepla ne; bila pa je toplična voda za en grad težja od čiste destilirane. Ko je zajetih 12 funtov te vode dal nad ognjem shlapeti, je na dnu ostalo 12 granov neke sivkaste soli, v kteri je bilo naj več solnih drobcov. Iz tega je očitno

— pravi Haquet — da so te toplíce prav dobre za kožne spušaje (lišaje itd.), in skušnja je učila, da v tisti mertudnosti in treseliki, ki jo nareja živo srebro v človeških udih, imajo posebno moč te toplíce, v kterih so se bolni delavci iz Idrije radi kopali, ko so še rudo živega srebra v retortah topili in po tem zlo bolehal. Zategavoljo je bilo tudi majhno poslopje poleg toplíc takrat napravljeno, ktereга poslopja pa zdaj več ni. Pravijo, da ta vrelec je bil nekđaj še topleji; morebiti se mu je poznej kak merzel studenec pridružil, ali pa pod zemljo ni več tistega ognja, ki je nekđaj kuhal to vodo“. — Tako piše slavni Haquet. In kaj imamo zdaj mi od tega, da to vémo? Toliko, da tisti bolniki, ki navdani od živega srebra (merkura) so morebiti zastoj že povsod pomoči iskali, bi jo utegnili tukaj najti.

Ravno ko smo imeli ta spis v tiskarnico poslati, nam doide pismice gosp. fajmoštra Hueber-a iz Stare Oslice, v kterem nam naznanjajo, da ondašnja okolica ima nekaj veliko bolj važnega, kakor je omenjeni vrelec, kar pa je dosihmal še tudi zanemareno, akoravno bi utegnilo marsikakega dobička donášati, in to je marmor, še bolj pa šibra (ploše). Častiti gosp. fajmošter se obljubili o tem kaj več povedati.

Res dobrovoljka.

„Viribus unitis“.

Naš apostelj svet Ciril! Tu pa kdo ko iz slovnice
Naš apostelj svet Virgil! Uči vseh jezikov se!
Kdaj sem slišal perve glase, To ni svetega Mohora,
Druge slišal druge čase. To bo žalega razpora“.

Pač zavisti v raji ni, Zdaj pa me razveseli
Ko se ta pred tem glasí: Glas, ki budno krog hití:
Pa na zemlji ni pravica, „Razna moč se bo združila,
Kadar se molčí resnica. Delo važno doveršila“.

Se ravna zamuda zdaj, Pismo sveto, ki delí
Društvo zbrano je tedaj Eno vero zemlji vsí,
Svetemu Mohoru v slavo V enem duhu se tolmači,
Za pobožnih knjig napravo. Se beseda tudi enaóí“.

Sem pa mislil: „Bil je mar Res da čerka le morí,
Sveti Mohor slovníkar? Da le duh duha živí;
Znal je samo uk veseli, Kot telo pa duši služi,
Znal je sveti evangeli“. Tak se čerka z duhom druží.
Znojemski.

Serčna zahvala

visokočastitemu gosp. kaplanu Ignaciju Podobniku!

Ker smo slišali, da tudi v družih krajih so že šolarji se očitno v „Novicah“ zahvalili svojim gospodom učiteljem; tedaj tudi nas serčica ženó Vam prečastiti Gospod! prav lepo se zahvaliti za veliki trud Vaš, ki ga imate že skoz dve leti z nami, — za ljubezen Vašo, s ktero zasajate v nas sv. keršanski nauk pa nas tudi brati, pisati in rajtati učite. Vam se imamo za vse dobrote zahvaliti, ki jih šola daruje mladini! Vi nas kličete kakor dober oče k sebi, da deležni postajamo vsih tistih lepih naukov, kteri nam bojo k dušni in telesni sreči kadaj. Naj Vam mili Bog poverne vse, kar ste nam že dobrega skazali in nam gotovo še boste v prihodnji novi šoli! Naše prizadevanje pa bo vsaki dan se tako obnašati, da zaslužimo Vašo zadovoljnost!
Šolarji v Polhovem Gradcu.

Stan kursa na Dunaji 26. marca 1855.

Obligacije	5 %	82 1/4 fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	83 1/2 fl.
državnega	4 1/2 %	71 "	Windišgrac. " "	20 " 29 1/2 "
dolga	4 %	63 3/4 "	Waldstein. " "	20 " 29 "
	3 %	50 "	Keglevičeve " "	10 " 12 "
	2 1/2 %	41 "	Cesarski cekini.	5 fl. 51
Oblig. 5% od leta 1851	B 95	"	Napoleondor (20 frankov)	9 fl. 46
Oblig. zemljiš. odkupa 5%	73	"	Suverendor	17 fl. —
Zajem od leta 1834	218 1/2	"	Ruski imperial	10 fl. 2
" " 1839	119	"	Pruski Fridrihsdor	10 fl. 25
" z loterijo od leta 1854	104 3/4	"	Angležki suverendor	12 fl. 22
" národní od leta 1854	86 7/8	"	Nadavk (agio) srebra:	
			na 100 fl.	26 1/2 fl.

Loterijne srečke :

na Dunaju } 24. marca 1855: 83. 47. 17. 20. 9.
v Gradcu } 53. 49. 15. 57. 27.
Prihodnje srečkanje bo v Gradcu in na Dunaji 4. aprila 1855.